

Dr. Szepesházi Péter egyéni ügyvéd

A Tisztelt Alkotmánybírósághoz

h.sz.:IV-2130-1/2021

hianypotlas@mkab.hu

Hiv. (előzményi) sz.: 10.P.21.261/2016

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Budaörsi Járásbíróság - 10.P.21.261/2016/58.

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

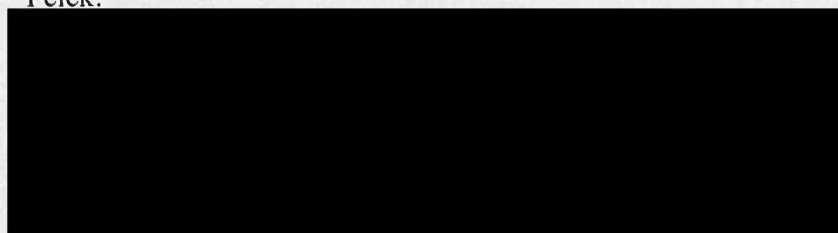
Budapest Környéki Törvényszék – 7.Pf. 20.358/2019/16.

Felülvizsgálati eljárás bírósága neve és felülvizsgálati határozat száma:

Kúria – Pfv.VI. 20.586/2020/7.

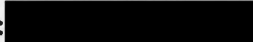
ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	N/2130-2/2021
Érkezett:	2021 JÚL 21.
Példány:	1
Melléklet:	db 2/

Felek:

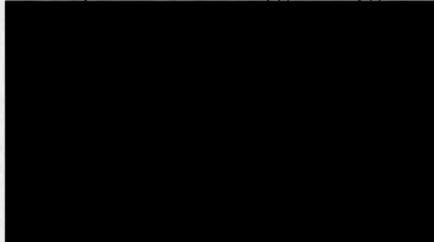
Per tárgya: szerződés érvénytelensége

Alkotmányjogi panasz egységes szerkezetben hiánypótlással (h.sz.:IV-2130-1/2021)

Indítványozó: felperes

Tisztelt Alkotmánybíróság !

Dr. Szepesházi Péter egyéni ügyvéd

A fenti perben
alulírott [REDACTED] felperes kérelmező (lakik: [REDACTED] most
csatolt (F/1) meghatalmazással igazolt jogi képviselőm Dr. Szepesházi Péter egyéni ügyvéd
(székhelye: [REDACTED], Budapesti Ügyvédi
Kamara, KASZ-száma: [REDACTED] igazolvány száma [REDACTED] -mail: [REDACTED]
[REDACTED] ügyvéd útján a alábbi

alkotmányjogi panaszt egységes szerkezetben hiánypótlással (h.sz.:IV-2130-1/2021)

terjesztem elő.

NYILATKOZAT SZEMÉLYES ADATOK KÖZZÉTÉTELÉRŐL

Alulírott az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel az alábbi

jognyilatkozatot

teszem:

Kijelentem, hogy jelen alkotmánybíróági ügyben előterjesztett alkotmányjogi panasz indítványommal összefüggésben nevem nyilvánosságra hozatalához hozzájárulok / nem járulok hozzá

Kérelem

Kérem, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a 2011. évi CLI. tv. (továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerint, hogy a velem, a felperessel érintett eljárásokban meghozott ítéletek, nevezetesen a Budaörsi Járásbíróság 10.P.21.261/2016/58-as számú elsőfokú ítélete és az ezt helybenhagyó Budapest Környéki Törvényszék 7.Pf.20.358/2019/16-os számú jogerős ítélete és a Kúria Pfv.VI.20.586/2020/7-es sz. ítélete beleütköznek Magyarország Alaptörvényébe - XXVIII. cikke (1) bekezdésébe (tiszteséges tárgyaláshoz való jog, részeleme az önkényes mérlegelés tilalma, a fegyveregyenlőség elve), s (7) bekezdésébe (érdemi hatékony jogorvoslathoz való jog, ezzel összefüggésben a bírósághoz fordulás joga, mindezekkel összefüggésben egyrészt az önkényes mérlegelés tilalma, másrészt a felperesi indok elbírálásához való jog) ütközik. Végül XIII. cikkének (1) bekezdésébe (tulajdonhoz való jog) ütközését is állapítsa meg az Alkotmánybíróság és a fenti ítéleteket semmisítse meg olyan iránymutatással, hogy a Kúria az elsőfokon eljáró bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítsa (rPp. 361. §-ának c.) pontja) és s a jelen alkotmányjogi panaszban írtak szerinti bizonyítási teher és mérce szerinti bizonyításra, értékelésre kötelezze az elsőfokú bíróságot.

MELLÉKLETEK

Az iratokat, így az első- és másodfokú ítéleteket és a felülvizsgálati határozatot az elsőfokú bíróság terjeszti az Alkotmánybíróság elé. Csatolom jogi képviselőm meghatalmazását (F/1).

Dr. Szepesházi Péter egyéni ügyvéd

JOGORVOSLATI LEHETŐSÉGEK KIMERÍTÉSE, HATÁRIDŐ BETARTÁSA

Jogorvoslati lehetőségeimet már kimerítettem. A Budaörsi Járásbíróság ítélete ellen fellebbeztem, a Fővárosi Törvényszék jogerős ítéletet hozott, a kúriai felülvizsgálat is megtörtént, a kúriai ítéletet 2021. március 23-án vettem át posta úton, 2021. május 9-én benyújtottam jelen az alkotmányjogi panaszt az elsőfokú bírósághoz a 60 napos határidőn belül).

ÉRINTETTSÉG

A támadott határozatok eljárásaiban felperes voltam.

TÉNYÁLLÁS

Az alkotmányjogi panasszal támadott elsőfokú és másodfokú bíróság által megállapított és a Kúria által is elfogadott alapügybeli tényállás „AZ ELJÁRÁS” részben található.

AZ ELJÁRÁS

(Adott esetben az alkotmányjogi panasszal nem érintett részek ismertetése, idézése is szükséges a megértéshez, áttekintéshez)

A Kúriai ítélet másolatával ismertetem a tényállást és az eljárást.

Mindhárom bírósági szinten azonos döntés született.

Az eljárások során számos indokaim alapján meg kellett volna nyernem a pereket, de tisztában vagyok vele, hogy ezek közül alkotmányos súlyt csak a jelen eljárásban felhozottak viselnek, fenntartom ettől még a fellebbezésemben, felülvizsgálati kérelmeben foglaltakat.

A [13] és [15] szerinti bekezdéseket támadja az alkotmányjogi panasz, de szükséges megértéséhez, felméréséhez a teljes kúriai ítélet idézése.

Dr. Szepesházi Péter egyéni ügyvéd

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság

Att. 2021.03.27-án
BUDAPESTI KÖRNYÉKI TÖRVÉNYSZÉK
2021. MÁJ. 18.
Esküztartó bíróság
Központi ügyosztály

í t é l e t e

Az ügy száma: Pfv.VI.20.586/2020/7.

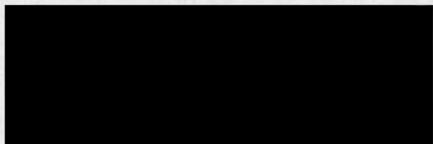
A tanács tagjai:

A felperes:

Az alperesek:

A per tárgya: szerződés érvénytelensége

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Budapest Környéki Törvényszék
7.Pf.20.358/2019/16.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Budaörsi Járásbíróság
10.P.21.261/2016/58.

Rendelkező rész

- A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.
- A 700.000 (hétszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes és az I. rendű alperes házastársak voltak, házasságukat a bíróság 1987-ben felbontotta. Az 1990. július 12. napján kötött adásvételi szerződéssel az I. rendű alperes a közös tulajdonukban álló [REDACTED] szám alatti,

Pfv.VI.20.586/2020/7.

■■■■■■■■■■ hrsz.-ú társasházi lakásingatlan (a továbbiakban: ingatlan) ½ tulajdon hányadát ■■■■■■■■■■ print vételáron eladta a felperes részére, aki a vételárat megfizette. A szerződés érvényességének feltétele volt, hogy a telekkönyvi jogosultak a tulajdonjog átruházásához, a jelzálogjogosultak az eladó kölcsöntartozásának vevő általi kizárólagos teljesítéséhez hozzájáruljanak.

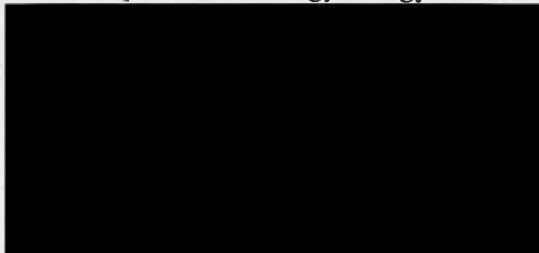
- [2] A felperes 2001. június 27-én fordult a földhivatalhoz a tulajdonjoga bejegyzése iránt, a kérelmét a földhivatal 2006. augusztus 23-án hozott határozatával elutasította.
- [3] Az 1999. november 11-én kötött adásvételi szerződéssel – amelyen a felek aláírását közjegyző hitelesítette – a felperes és az I. rendű alperes az ½ – ½ arányú közös tulajdonukban álló ingatlan a hozzátartozó 239/10.000 közös tulajdoni hányaddal eladták a II. rendű alperes jogelődje, az édesanyja, ■■■■■■■■■■ (a továbbiakban: vevő) részére. A szerződésben rögzítették az ingatlan terhelő jogokat és azt is, hogy az OTP 1999. november 3-án kiadta a törlési engedélyt a javára bejegyzett jelzálogjog, valamint a jog biztosítására alapított elidegenítési és terhelési tilalom törlésére. A ■■■■■■■■■■ forint vételárból a vevő a felperesnek 1999. november 2-án foglalóként ■■■■■■■■■■ forintot, a szerződés aláírásakor ■■■■■■■■■■ forintot adott át, a további ■■■■■■■■■■ forintot 1999. november 30-ig, az ingatlan birtokba adásával egyidejűleg volt köteles megfizetni. A szerződés 15. pontja szerint a vevő tulajdonjoga bejegyzéséhez az ingatlan-nyilvántartásba az eladók külön írásbeli nyilatkozatban akkor járulnak hozzá, ha megtörténik a vételár kiegyenlítése és az ingatlan birtokba adása. A vevő által 1999. november 30-án, és ezt követően több alkalommal felajánlott utolsó vételár részlet teljesítését az eladók nem fogadták el. A vevő az 1999. december 10-én benyújtott kérelme alapján indult földhivatali eljárásban csak az I. rendű alperes bejegyzési engedélyt tudta csatolni.
- [4] A Budai Központi Kerületi Bíróság 2000. november 30-án jogerős 19.P.XI.20.114/2000/12. számú ítéletével kötelezte a felperest és I. rendű alperest, hogy ■■■■■■■■■■ print vételár vevő által történő egyidejű teljesítése mellett, bocsássák a vevő birtokába az ingatlan és fizessenek meg részére 1999. december 1-től a birtokba adásig hav ■■■■■■■■■■ print használati díjat és 2000. január 1-től a kifizetésig évi 20 % mértékű kamatot. A felperes az ingatlanból nem költözött ki, használati díjat sem fizetett. A II. rendű alperes tulajdonjogának az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéséhez a felperes engedélyt a Budai Központi Kerületi Bíróság 17.P.XI.21.214/2002. számú perben hozott ítéletével pótolta.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [5] A felperes a módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy az I. rendű alperes és a II. rendű alperes jogelődje 1999. november 11-én kötött adásvételi szerződése jogszabályba ütközik, semmis. Kérte a II. rendű alperes kötelezését az ingatlan kiürítésére, addig 1999. november 30-tól hav ■■■■■■■■■■ forint használati díj megfizetésére, és a földhivatal megkeresését az eredeti ingatlan-nyilvántartási állapot visszaállítása érdekében. Hivatkozott az OTP elidegenítési tilalommal biztosított jelzálogjogára, a közös tulajdon megszüntetése körében a megváltási ár megfizetésére,
- [6] A II. rendű alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [7] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Az indokolásában a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 200. § (1)-(2), 4. § (1)-(4) bekezdése, az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Inytv.) 5. § (1) bekezdése, a XXV. számú Polgári Elvi Döntés felhívásával a kereset alaptalanságáról foglalt állást.
- [8] A másodfokú bíróság a felperes fellebbezése folytán meghozott ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az indokolásában a Ptk. 117. § (3) bekezdése felhívásával kifejtette,

Pfv.VI.20.586/2020/7.

hogy az átruházási szerződés érvénytelensége és az, hogy a szerződés alapján van-e mód a tulajdonosváltás ingatlan-nyilvántartásba történő átvezetésére egymástól különböző fogalmak. Az érvénytelen szerződés lehet ingatlan-nyilvántartási bejegyzésre alkalmas, míg az érvényesen létrejött szerződés sem biztos, hogy alkalmas az ingatlan-nyilvántartási bejegyzésre [Kúria Pfv.VI.20.448/2013/4.; Kfv.III.37.194/2012/5.]. Az 1999. november 11-én keltezett adásvételi szerződés megfelel a XXV. számú Polgári Elvi Döntésnek, érvényesen létrejött: a szerződésről készült okirat tartalmazza a felek személyét, a szerződés tárgyát képező ingatlan adatait, az ellenszolgáltatást és kitűnik abból az ingatlan tulajdonjogának átruházását célzó egyező akaratnyilvánítás is. A szerződés megkötésekor a felperes és az I. rendű alperes voltak az ingatlan ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett tulajdonosai, a szerződés alkalmas volt a tulajdonosváltás ingatlan-nyilvántartáson történő átvezetésére. A zálogjogosult OTP már korábban kiadta az engedélyt a jelzálogjoga és a biztosítására alapított elidegenítési és terhelési tilalom törlésére, a szerződés érvényes létrejöttéhez a Ptk. 215. § (1) bekezdése szerinti hozzájárulása nem volt szükséges. A földhivatal a terheket 1999. december 7-én, illetve 2000. január 7-én az ingatlan-nyilvántartásból törölte. Miután a szerződés érvényesen létrejött, és a tulajdonjog változás az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre került, a felperes további – a II. rendű alperes kötelezése az ingatlan kiürítésére, használati díj megfizetésére, a földhivatal megkeresése iránti – kereseti kérelmei sem foghattak helyt.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [9] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre kiterjedő hatályon kívül helyezését, a per megszüntetését és az elsőfokú bíróság utasítását kérte a házastársi vagyoni és személyiségi jogsértés miatti kártérítési per iratainak az áttételére a Budapest Környéki Törvényszékhez. Másodlagosan kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a keresetnek helyt adó ítélet hozatalát: érvénytelenség miatt a II. rendű alperes tulajdoni illetőségén az eredeti ingatlan-nyilvántartási állapot helyreállítását, az I. rendű alperessel kötött megállapodásnak megfelelően a felperes tulajdonjoga bejegyzését, a II. rendű alperes kötelezését az ingatlan birtokának visszaadására, a lakás kiürítésére. A II. rendű alperest kérte kötelezni a teljes kár, elmaradt haszonként havi [REDACTED] forint, a lakásától megfosztása miatt [REDACTED] forint sérelemdíj megfizetésére. A felülvizsgálati kérelmét kiegészítette azzal, hogy kérte a II. rendű alperest kötelezni a 2004. június 8-i lakáskiürítéssel részére okozott [REDACTED] vagyoni kár és [REDACTED] forint kizárás miatti többletköltség megtérítésére. A felülvizsgálati kérelem szerint a támadott adásvételi szerződés kapcsán az eljáró [REDACTED] vevőtől meghatalmazást nem kapott, a vevő az I. rendű alperesnek vételárat nem fizetett, az eredeti okirat elveszett, ezért az ingatlan-nyilvántartás tartalma helytelen. Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság nem minden fellebbezését, különösen a Pf.13., 15. sorszámút nem vizsgálta érdemben. Az alperesek ellenkérelme hiányában kötve volt a fellebbezéséhez. Megsértettként megjelölt jogszabályhelyek: a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 3. § (1)-(2) bekezdése, a 22. §, a 23. § (1) bekezdés a), g) pont, a 28. §, a 130. § (1) bekezdés b) pont, a 157. § a) pont, a 158. § (1)-(2) bekezdés, a 136. §, a 141. § (6), a 206. § (2), a 221. § (2), a 244. § (3), a 245. § (1)-(2), a 249. § (2), a 253. § (3) bekezdése; a Ptk. 117. § (1) bekezdése, a 148. §, a 200. §, a 207. § (1), a 227. § (2) bekezdése, a 315. §, a 199. §, az Ae. 3. § (4) bekezdése, az Inyvt. 5. § (3) és (9), a 14. § (1), a 15. § (1) bekezdése, a 19. §, a 30. § (2) bekezdése, 62. § (1) bekezdés aa) és c) pontja, az Inyvt.vhr. 9.-10. §, a 76. § (1) bekezdése, a 92-93. §, a 85. § (1), a 95. § (1) bekezdése, az Alkotmány 57. § (1) bekezdése, a 8. § (2) bekezdése, a Csjt. 27. § (1) bekezdése (PK. 10., 1/2010., 2/2010., 3/2010 PK vélemények). A jogszabálysértést 88. pontba szedve indokolta. Kifogásolta, hogy az eljáró bíróságok nem bírálták el a jogszabálysértéseket: az illetékes földhivatal eljárását, a felettes hatósága utasításra meghozott határozatát, az ügyvéd képviseleti joga hiányát a földhivatali és a bírósági eljárásokban, az ügyvédi letétbe helyezett vételár kamatozó betétként történt lekötését, a tulajdonváltás átvezetését, a ranghely

Pfv.VI.20.586/2020/7.

megsértését, a pót-hagyatéki eljárás és a lakáskiürítés kapcsán a közokirat hamisítást [BH2019. 312.]. A használatra nem jogosult I. rendű alperes vállalása a házassági vagyontöredék megszüntetése után kötött adásvételi szerződésben lehetetlen szolgáltatásra irányult. Előadása szerint a vevő kihasználta, hogy az ingatlan végrehajtás alatt volt, a lakásától életét és vagyona biztonságát fenyegető, különösen nagy vagyoni hátrányt okozó lakáskiürítéssel fosztotta meg. Az ügyvéd őt – külön beadványban részletesen ismertetett – perben és egy végrehajtási eljárásban 18 károkozót vont be a károkozási láncba. Az OTP javára bejegyzett elidegenítési és terhelési tilalom „lezárja a szerződés hatálya beállítását, a vevő tulajdonszerzését a Ptk. 114. § (1) bek, Inyvtv. vhr. 27. §, Ptk. 4-5. §, Ptk. 200. § (2) bek. alapján”. Az okirat bejegyzés alapjául nem szolgálhatott, mert változást nem igazolt, nem tartalmazta a jogváltás jogcímét. Az I. rendű alperes, miután a megváltási árat a felperestől megkapta, nem a tőle elvárható módon járt el, bár a vevőtől vételárat nem kapott. Kifogásolta a felperes azt is, hogy a II. rendű alperes az ingatlant bérbeadás útján hasznosítja. A másodfokú bíróság terhére róta, hogy nem hallgatta meg az általa zárt borítékban kért tanúkat, nem bírálta el a keresettel érvényesített jogalapot és annak bizonyítékait. Hangsúlyozta, hogy a per tárgya kizárólag a perbeli adásvételi szerződés érvényessége. Az alapján a bejegyzés feltétele volt a terhek törlése. Az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogok miatt létre nem jött szerződés. A teljesítés meghiúsulásáért a vevő felel, a foglalót elvesztette, a szerződés hatálya megszűnt. A vevő [REDACTED] forint tartozása fennáll. A házastársi vagyoni ügyében a helyi bíróság, a végrehajtást elrendelő bíróság és a végrehajtó egyaránt hatáskör hiányában járt el. Az Alkotmány 50. § értelmében a bíróságok ellenőrzik a közigazgatási határozatok törvényességét.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [10] A felülvizsgálati kérelem nem alapos. A jogerős ítélet a hivatkozott okokból nem jogszabálysértő, az az ügy elbírálásához szükséges mértékben feltárt és helyesen megállapított tényállásból levont helytálló jogi következtetéseken alapul. A Kúria a másodfokú bíróság érdemi döntésének helyes indokaival egyetértett, azok szükségtelen megismérlése nélkül a felülvizsgálati kérelem érvei kapcsán mutat rá a következőkre.
- [11] A felülvizsgálat a rendes jogorvoslat (fellebbezés) alapján hozott jogerős bírósági határozat anyagi jogi és/vagy eljárásjogi hibájának az orvoslására szolgáló, kérelemhez kötött rendkívüli jogorvoslat. Ebből következően a felülvizsgálati eljárásban nem terjeszthető elő új igény, olyan követelés, amelyet a felperes a keresetében nem érvényesített, amelyről a másodfokú bíróság nem foglalhatott állást és így azzal kapcsolatban jogszabálysértést sem követhetett el [BH2017. 232. BH1995. 163. EBH2002. 653.]. Nem képezhetette ezért a Kúria vizsgálatának tárgyát a felülvizsgálati kérelemben a II. rendű alperessel szemben előterjesztett kártérítési igény (elmaradt haszon, sérelemdíj, vagyoni kár, többletköltség), de a szerződés létre nem jöttére és a teljesítés meghiúsulására történt hivatkozás sem. A felperes is hangsúlyozta a felülvizsgálati kérelmében, hogy a per tárgya kizárólag az 1999. november 11-én kötött adásvételi szerződés érvényessége. Ebből okszerűen következik, hogy az elsődleges felülvizsgálati kérelme nyilvánvalóan alaptalan.
- [12] A Kúria rögzíti azt is, hogy a szerződés érvényessége a szerződéskötés időpontjában eldőlt, az utóbb beállott körülmények egy szerződés (szerződéses kikötés) érvényességét már nem érintik. Abból, hogy az érvénytelenség okának a szerződéskötéskor kell fennállnia, fakad a jogkövetkezmény is: az érvénytelen szerződést a bíróság a szerződés megkötésének időpontjára visszamenő hatállyal nyilváníthatja érvényessé és az eredeti állapot helyreállítására is az az időpont az irányadó. Ebből fakadóan a felperes felülvizsgálati kérelmének jogilag nem releváns indokai, a keresettel támadott szerződés megkötését követő események: a földhivatal és a vevő képviselőjében eljáró ügyvéd eljárása, a jogerős ítéletek végrehajtása és jogkövetkezményük.
- [13] A kifejtettek közül az is következik, hogy a másodfokú bíróságnak a fellebbezés törlési kereset

Pfv.VI.20.586/2020/7.

eldöntése szempontjából jogilag jelentős tényállításait kellett vizsgálnia, a felperes fellebbezésének releváns érveit kellett értékelnie. A Kúria nem észlelte a jogerős ítélet indokolásában elvárt bírói jogi érvelés hiányát, a jogerős ítélet indokolása megfelel a Pp. 221. § (1) bekezdésében támasztott tartalmi követelményeknek is. A Kúria számára is irányadó az Alkotmánybíróság azon jogértelmezése, hogy a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolásának kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásait is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása. Az indokolási kötelezettség azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolása kiterjedjen az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre, de nem kell kiterjednie minden egyes részletre {3354/2020. (X. 14.) AB határozat [25], 3169/2019. (VII. 10.) AB határozat [32]}.

- [14] Az, hogy az elsőfokú eljárásban pernyertes alperesek a felperes fellebbezésével, majd a felülvizsgálati kérelmével szemben nem éltek az ellenkérelem előterjesztésének a lehetőségével, nem következik az, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezésnek, vagy a Kúria a felülvizsgálati kérelemnek ez okból helyt adhat. A másodfokú bíróság a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét helybenhagyja, ellenkező esetben a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján – fő szabály szerint – az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között változtathatja meg. A Kúria felülvizsgálati kérelemhez kötöttsége pedig azt jelenti, hogy a jogerős ítélet felülbírálatkor köti a felperes által a felülvizsgálati kérelemben megjelölt és tartalmában is kifejtett jogszabálysértés. A Pp. 270. § (2) és a 272. § (2) bekezdés értelmében a fél a Kúriától a jogerős ítélet felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással kérheti, azonban azt jogi érvekkel is alá kell támasztania. Az e követelményeket kielégítő felülvizsgálati kérelem határozza meg a jogerős ítélet felülbírálatának a tartalmi kereteit.
- [15] A felperes a felülvizsgálati kérelmében alaptalanul hivatkozott a Pp. 206. § (1) bekezdése megsértésére is. A Kúria számára a rendkívüli perorvoslati felülvizsgálati eljárásban a mérlegelési szabadság, a bizonyítékok felülmérlegelése korlátozott. A jogerős ítélet felülvizsgálatát a Pp. 270. § (2) és a 275. § (3)-(4) bekezdés rendelkezései jogszabálysértés esetén teszik lehetővé, ezért a bíróság mérlegelési körébe tartozó kérdés általában nem vizsgálható: nincs helye a bizonyítékok felülmérlegelésének, ismételt egybevetésének, értékelésének abból szempontból, hogy a felek tényállításait az általuk rendelkezésre bocsátott bizonyítékok alátámasztották-e vagy sem. Erre a felülvizsgálati bíróság kivételesen, abban az esetben jogosult, ha a felülvizsgálni kért jogerős határozat iratellenes, vagy kirívóan okszerűtlen, logikátlan, ellentmondásos megállapításokat tartalmaz. A Kúria álláspontja szerint a jogerős ítélet ilyen hibában nem szenved.
- [16] Az I. rendű alperes a felperessel közös tulajdonú társasházi lakásingatlan 1/2 tulajdon hányadát a tulajdonostárs felperesre, majd az 1999. november 11-én a felperessel együtt kötött adásvételi szerződéssel kívülálló harmadik személyre, a II. rendű alperes jogelődjére ruházta át. A jogerős ítélet helytálló indokai szerint létrejött és érvényes adásvételi szerződés megfelel a többszöri eladás Ptk. 117. § (4) bekezdésében szabályozott törvényi tényállásának, amely nem eredményezi az utóbb kötött adásvételi szerződés érvénytelenségét. A felperes által jelen perben támadott adásvételi szerződés vevője már követelte a tulajdonjogának az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzését, az ennek érdekében indított perben a felperes bejegyzési engedélyét a bíróság jogerős ítéletével pótolta. A jogerős bírósági ítéletek alapján a II. rendű alperes birtokba lépett, a tulajdonjogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték. A jelen perben eljáró bíróságok számára ennek megfelelően már jogi tény volt, hogy a két adásvételi szerződés közül az utóbbi vevője jogosult az I. rendű alperes tulajdoni hányadán az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéssel tulajdont szerezni.
- [17] A vevő jogutódjaként a II. rendű alperes által az 1999. november 11-én létrejött adásvételi szerződés szerint a tulajdonjogának az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéséhez a felperes ellen a Budai Központi Kerületi Bíróságnál 17.P.XI.21.214/2002. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 43.Pf.21.476/2005/3. számú jogerős ítéletével

Pfv.VI.20.586/2020/7.

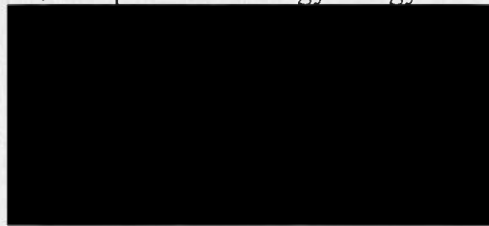
befejezett perben a bíróság a Ptk. 295. § alapján pótolta a felperes bejegyzési engedélyét. A jogerős ítéletet a Legfelsőbb Bíróság Pfv.VI.21.536/2006/10. számú ítéletével hatályában fenntartotta. A jogerős ítélet indokolása szerint az adásvételi szerződés megfelel a XXV. számú PED-ben foglaltaknak és a vevő a hátralékos vételár fizetési kötelezettségének is eleget tett, ugyanis a felperes használati díj fizetési kötelezettsége meghaladja a vételárhátralék összegét, a használati díj követelés pedig beszámításra került a vevő vételárhátralékból fennmaradt tartozásába. A Legfelsőbb Bíróság döntésének jogi indokai szerint a vevő vételi, a felperes és volt házastársa eladási szándékukat az 1999. november 11-én kelt okiratba foglalták, amely bizonyítja, hogy a felek között a szerződés létrejött. Az alperes tulajdonjoga a volt házastársával 1990. július 12-én létrejött szerződés alapján az ingatlan-nyilvántartásba nem került bejegyzésre. A szerződéskötéskor az ingatlan tulajdonosának ezért az Inyvtv. 5. § (1) bekezdése alapján az I. rendű alperest kellett tekinteni, nem volt tehát akadálya annak, hogy az ingatlan 1/2 részének tulajdonjogát az adásvételi szerződéssel átruházza. A volt házastársak közötti vagyoni elszámolás a szerződés érvényességét nem érinti; az OTP Zrt. javára bejegyzett elidegenítési és terhelési tilalom pedig nem akadályozta az ingatlan átruházását, az 1999. december 7-én az ingatlan-nyilvántartásból törlésre is került, ezért az – későbbi megszűnése folytán – a vevő tulajdonszerzését nem akadályozta.

- [18] A közigazgatási határozatok törvényességének a felperes által a felülvizsgálati kérelmében hivatkozott ellenőrzése a közigazgatási bíróságok hatáskörébe tartozik. A Pp. XX. fejezetében szabályozott közigazgatási per tárgya lehetett a felülvizsgálni kért határozat törvényessége, az eljárásjogi és anyagi jogi jogszabályoknak való megfelelése. Ez megtörtént a felperes által a Fővárosi Földhivatal ellen a vevő tulajdonjogát bejegyző határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perben. A Fővárosi Bíróság a perben csatolt 9.K.31.062/2208/35. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. A közigazgatási perben eljáró bíróság elbírálta a felperes valamennyi, jelen polgári perben is felhozott érveit, a döntés érdemére kiható jogszabálysértést nem állapított meg. Megállapította, hogy a felperes volt az, aki a vevő tulajdonjogának a bejegyzése iránt a kérelmet a földhivatalhoz benyújtotta, a kérelmét a vevő hozzájárulása nélkül nem vonhatta vissza. Az elidegenítési és terhelési tilalom a vevő tulajdonjogának bejegyzése iránti kérelem benyújtásakor már nem állt fenn, ezért a hozzájárulását nem kellett beszerezni. Alaptalannak ítélte a felperes azon hivatkozását is, hogy a vevő képviselőjében eljáró ügyvéd nem rendelkezett meghatalmazással.
- [19] A hivatkozott bírósági határozatokhoz a Pp. 229. § (1) bekezdése szerinti anyagi jogerő fűződik, az azokban foglaltakat már a felperes ebben a perben nem tudta vitássá tenni. A bíróságok határozata a bíróságok szervezetről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 7. § (jelenleg: 2011. évi CLXI. törvény 6. §) alapján mindenkire kötelező, azt a bíróságok is kötelesek bármely későbbi döntésüknél figyelembe venni. Ez összhangban áll a jogbiztonság Bszi. 2. § (1) bekezdésében deklarált követelményével, amely szerint a bíróságok a vitássá tett vagy megsértett jogról – törvényben szabályozott eljárás során – véglegesen döntenek. Ebben a perben tehát az eljáró bíróságokat köthette a felperes által felhozott releváns tények jogerős bírósági ítélettel történt jogi megítélése, annak megállapítása, hogy a szerződő felek által 1999. november 11. napján kötött adásvételi szerződés létrejött és érvényes, annak teljesítése bírósági úton kikényszeríthető volt.
- [20] A Kúria a kifejtettekre tekintettel a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész.

- [21] A személyes költségmentes felperes a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdés szerint a felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére nem volt kötelezhető, azt a 14. § alapján az állam viseli.
- [22] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdés alapján tárgyaláson bírálta el.

Dr. Szepesházi Péter egyéni ügyvéd

- 7 -

Pfv.VI.20.586/2020/7.

[23] E határozat ellen a felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pont zárja ki.

Budapest, 2021. február 23.

Sz.Sz.

A kiadmány hitelélül:

bírószági ügyintéző

BÍRÓI DÖNTÉST ÉRDEMBEN BEFOLYÁSOLÓ JELLEG:

Az önkényes mérlegelés tilalma megszegése *fogalmilag, minden esetben tehát* a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, hiszen maga az önkényes mérlegelés vezet önkényes döntésekhez, ezért csak annyit kell hozzátennünk ehhez, hogy az érdemi döntést magát befolyásolta maga az ügy érdemében elkövetett önkényes mérlegelés-sorozat.

Az alkotmányvétség igazoló következő pontbeli („Alaptörvény-ellenesség mibenléte tételesen”) érvek figyelembevétele kedvezőbb helyzetbe hozta volna a felperest, hiszen az elutasító ítéletek ingatlan tulajdonjogi veszteséget és *perköltség-marasztalást is jelentettek számára.*

ALAPTÖRVÉNY-ELLENESÉG MIBENLÉTE TÉTELESEN:

Jelen alkotmányjogi panaszomban kértem, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a 2011. évi CLI. tv. (továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerint, hogy a velem, a felperessel érintett eljárásokban meghozott ítéletek, nevezetesen a Budaörsi Járásbíróság 10.P.21.261/2016/58-as számú elsőfokú ítélete és az ezt helybenhagyó Budapest Környéki Törvényszék 7.Pf.20.358/2019/16-os számú jogerős ítélete és a Kúria Pfv.VI.20.586/2020/7-es sz. ítélete beleütköznek Magyarország Alaptörvényébe - XXVIII. cikke (1) bekezdésébe (tiszteséges tárgyaláshoz való jog, részeleme az önkényes mérlegelés tilalma, a fegyveregyenlőség elve), s (7) bekezdésébe (érdemi hatékony jogorvoslathoz való jog, ezzel összefüggésben a bírósághoz fordulás joga, mindezekkel összefüggésben egyrészt az önkényes mérlegelés tilalma, másrészt a felperesi indok elbírálásához való jog) ütközik. Végül XIII. cikkének (1) bekezdésébe (tulajdonhoz való jog) ütközését is állapítsa meg az Alkotmánybíróság és a fenti ítéleteket semmisítse meg olyan iránymutatással, hogy a Kúria az elsőfokon eljáró bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítsa (rPp. 361. §-ának c.) pontja) és s a jelen alkotmányjogi panaszban írtak szerinti bizonyítási teher és mérce szerinti bizonyításra, értékelésre kötelezze az elsőfokú bíróságot.

A./ Nyilvánvaló az önkényes mérlegelés tilalmába ütköző eljárásjogi, egyben a tisztességes eljáráshoz való jogot ügydöntő eljárásjogi jellegénél fogva is megszegő Alaptörvényvétség a következő:

Előjáróban, mivel a tisztességes eljáráshoz való jog (Alaptörvényébe - XXVIII. cikke (1) bekezdése) részlemeit támadom és azok zömükben nem nevesítettek az Alaptörvényben (így az önkényes mérlegelés tilalma sem), ezért az alkotmányos rendelkezés és a sérelem kapcsolattát nem minden esetben tudom megjelölni a cikk ill. § vagy bekezdés, fordulat feltüntetésével a hiánypótlásban, ez azonban a befogadhatóságot nem befolyásolhatja negatívan.

A Kúria ítélete [13] bekezdésében írtak és az azokkal kapcsolatos első- és másodfokú bírósági álláspont nem fogadható el, alkotmányellenes az alábbiak szerint:

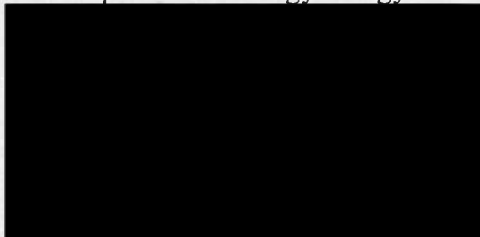

A bírósághoz fordulás jogának és a hatékony jogorvoslathoz való jog biztosításának ésszerű korlátját jelenti, hogy mivel egy pert akár egyetlen jogi és ténybeli indokkal is meglehet nyerni, ezért **szemben az észrevételekkel az indokok mindegyike elbírálást igényel**, az elbírálás mélysége lehet vitatott, de nem lehet a bírósági indok sem kinyilatkoztatássos jellegű, s akár egyetlen indok, jogi érv elbírátlansága már alkotmányellenes, akkor is ha ügydöntő, akkor is ha nem ügydöntő jellegűnek minősített végül. Azaz a Kúria végső soron a 3354/2020 AB. határozatot parttalanul alkalmazta és hivatkozás nélkül, de az eljáró alsóbb fokú bíróságok is. A felülvizsgálati kérelem pontjai mindegyikét el kellett volna bírálnia a Kúriának, a Törvényszéknek pedig a fellebbezését, megengedem, azok nem minden mögöttes érveit. **A [12] bekezdés csak ezen indokok kisebbségét bírálta el (szerződéskötés utáni körülmények kizárása) és ugyanez igaz a [16]-[19] bekezdések (res iudicata, hatásköri kérdések, jogerős ítélet indokai helybenhagyása).** Két irányban is alkotmányosértő tehát a Kúria [13] bekezdésében írt eljárása: megengedte az elbírátlanságot a hatályban fenntartással és ezen indokolással másodfokú és az elsőfokú bíróságnak, saját magának is.

A felperes indítványozó álláspontja szerint a **rPp. 2. § (1) bekezdésében** és Magyarország Alaptörvény XXVIII. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog magában foglalja a jogszabályok, **így az eljárási jogszabályok a rPp-nek és Alaptörvénynek megfelelő alkalmazását.** Az alperes a rPp. és az Alaptörvény alapján is köteles volt az ügyre vonatkozó indítványokat és észrevételeket kellő alapossgal megvizsgálni és ezek értékeléséről az ügyre vonatkozó határozatban számot adni.

Attól nem válik negyedfokú jellegű tilalmazott superbírósággá az Alkotmánybíróság, ha a fentieket észleli, rögzíti és anélkül, hogy a helyes döntést biztosítana, helyt ad a panaszomnak. Az ugyanis tartalomtól is független ténykérdés, hogy az elbírátlanság tételesen mely indokaimra, mely kérdésekre terjedt ki vagy sem. Számbavétel és nem ügydöntő állásfoglalás vezethet tehát jelen alkotmányjogi panasz sikeréhez ebben a pontban. Fegyveregyenlőség, a vonatkozó kötelező eljárásjog – nevezetesen az rPp. 220. §-ának (1) bekezdése d.) pontja második fordulata (a határozat része az indokolás) – mibenléte, helyes értelme önkényes mérlegelése, általában a tisztességes eljárás kérdése képezi e körben az alkotmánybírósági határozathozatal alkotmányos tárgyát, a szoros kapcsolat az alkotmányos rendelkezés és a sérelem között fennáll. A fegyveregyenlőség az azonos eljárási jogok, az elbíráláshoz, mérlegeléshez való jog témája is, az ellenérdekű felek e körben is egyenlő jogokkal bírnak, az elbíráláshoz való jog elválaszthatatlan a bizonyításhoz való egyenlő jogoktól. Az ellenérdekű felet érdemi elbírátlanság nem sújtotta, mint az az indokolásból is kiderül. Akkor lehet hatékony egy jogorvoslat, ha a támadott ítélet indokolása „nem szenved egyoldalú elbírátlanságban”. A elbírátlanság pernyertességet kizáró jelleget öltött.

Ennek elmulasztása tehát olyan bírósági hiba, mely egyértelműen önkényes, minden ésszerűséget, a fenti jogi előírás egyszerű nyelvtani értelmezését is sérti, a „fekete fehér”-jellegűvé vált a hazai bírói jogban, így a hatékony érdemi döntéshez, jogorvoslathoz és így indokoláshoz való jogba is

ütközik, a fegyveregynelőséget is sérti. Ezzel az Alaptörvény **XXVIII. cikke (1) bekezdése (tiszteletes tárgyaláshoz való jog) és (7) bekezdésébe (érdemi hatékony jogorvoslatihoz való jog, ezzel összefüggésben a bírósághoz fordulás joga, és ezekkel összefüggésben is sérült és a XIII. cikkének (1) bekezdése is (tulajdonhoz való jog a későbbiekben írtak szerint).**

B./ Szintén egyértelmű önkényes mérlegelés tilalmába ütköző, eljárásjogi Alaptörvényt sértés a következő:

Előjáróban, mivel a tisztességes eljáráshoz való jog (Alaptörvényébe - XXVIII. cikke (1) bekezdése) részleteit támadom és azok zömükben nem nevesítettek az Alaptörvényben (így az önkényes mérlegelés tilalma sem), ezért az alkotmányos rendelkezés és a sérelem kapcsolatát nem minden esetben tudom megjelölni a cikk ill. § vagy bekezdés, fordulat feltüntetésével a hiánypótlásban, ez azonban a befogadhatóságot nem befolyásolhatja negatívan.

A Kúria ítélete [15] bekezdésében írtak és az azokkal kapcsolatos első- és másodfokú bírósági álláspont nem fogadható el, alkotmányellenes az alábbiak szerint:

A felülbírálat korlátozottsága önmagában egy elismert, nem alkotmányellenes jogelv és eljárási szabály, parttalan alkalmazása azonban már Alaptörvény-sértő. **A parttalan alkalmazása jelen ügyben egyértelműen megvalósult.**

Mindez nem válsztható el teljes mértékben az A./ pontban írtaktól, így azokat előjáróban megismétlem:

Bár azzal az alkotmánybírósági határozattal magunk is egyetértünk, hogy minden észrevétel nem kíván alkotmányos követelményként bírósági „választ”- egy pert akár egyetlen jogi és ténybeli indokkal is meglehet nyerni, ezért szemben az észrevételekkel az inokok mindegyike elbírálást igényel, az elbírálás mélysége lehet vitatott, de nem lehet a bírósági indok sem kinyilatkoztaástásos jellegű, s akár egyetlen indok, jog érv elbírálatlansága már alkotmányellenes, akkor is ha ügydöntő, akkor is ha nem ügydöntő jellegűnek minősített végül. Ez nem válsztható el az A./ pontban írtaktól, tehát ide is tartozik, hogy a Kúria végső soron a 3354/2020 AB. határozatot parttalanul alkalmazta és hivatkozás nélkül, de az eljárási alsóbb fokú bíróságok is. A felülvizsgálati kérelem pontjai mindegyikét el kellett volna bírálnia a Kúriának, a Törvényszéknek pedig a fellebbezését, megengedem, azok nem minden mögöttes érveit. A [12] bekezdés csak ezen indokok kisebbségét bírálta el (szerződéskötésutáni körülmények kizárása) és ugyanez igaz a [16]-[19] bekezdések (res iudicata, hatásköri kérdések, jogerős ítélet indokai helybenhagyása). Két irányban is alkotmányosértő tehát a Kúria [13] bekezdésében írt eljárása: megengedte az elbírálatlanságot ahatályban fenntartással és ezen indokolással másodfokú és az elsőfokú bíróságnak, saját magának is.

Visszatérve szűkebb értelemben a felülbírálat korlátozottságára: ez a helyes jogelv is alkalmazható parttalanul, így alkotmányellenesen. Bár a Kúria deklarálta, hogy nem ezt tette, s iratellenesség, okszerűtlen mérlegelés alsóbb bírósági hiányára hivatkozik, de semmivel nem támasztja alá ezen

Dr. Szepesházi Péter egyéni ügyvéd

érveit annak ellenére sem, hogy a felülvizsgálati kérelem e körben terjedelmes, így a Kúriának a teljesség igénye nélkül – hiszen nem a helytálló példák egynél több számától, felsorolásától függ jelen alkotmányjogi panasz sikere – számot kellett volna adnia arról, hogy miért nem merült fel iratellenesség a jogerős ítéletben *az alábbi körben: 2001.IV.25-én benyújtott 116.926. iktatószámú ingatlanilylvántartási eljárás iratai (abban [redacted] képviseleti jogra vonatkozó irata hiánya - felülvizsgálati kérelem számozott 7.o.), 16-os sorszámú (elsőfok) tulajdoni lap bejegyzései (felülvizsgálati kérelem számozott 4.o.), 48-ssorszámú tárgyalási jkv. És 28-as sorszámú t. jkv. szerinti vallomások ellentmondásai (fü. kérelem számozott 10.o.), 1999.XII:10-én benyújtott 316629. iktatószámú ingatlanilylvántartási eljárás iratai (fü. kérelem számozott 16-17.o.), előbbi eljárásban a /8-as alszám jelentősége (fü. kérelem számozott 21.o.).* Ezeket azért nem fejtem ki itt részletesebben (a felülvizsgálati kérelemben megtettem), mert az AB elkerülni kívánja gyakorlata szerint a „negyedfokú szuperbíróság” szerepét, én meg a látszatát is annak, hogy panaszom ilyen irányultságú. Elegendő ezért az el nem bírálás tényére felhívnom a figyelmet – értelemszerűen példákkal.

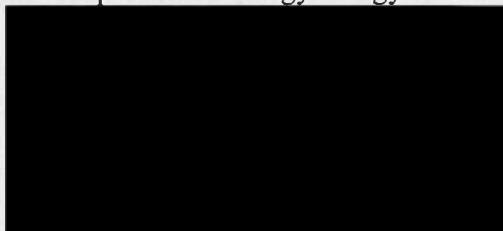
Arra sem tért ki a Kúria, hogy az rPp. 206. §-a szerinti alperesek terhére mérlegelés (felülvizsgálati kérelem 25.o.alulról a 2. bekezdés) elmaradása, ideértve hallgatásukat a fellebezési ellenkérelemre felhívás után miért jelentett volna tiltott és meg nem engedett felülmérlegelést.

Attól nem válik negyedfokú jellegű tilalmazott szuperbírósággá az Alkotmánybíróság, ha a fentieket észleli, rögzíti és anélkül, hogy a helyes döntést biztosítana, helyt ad a panaszomnak. Az ugyanis tartalomtól is független ténykérdés, hogy a felülmérlegelés tilalma parttalan alkalmazása tételesen mely indokaimra, mely kérdésekre terjedt ki vagy sem. Számbavétel és nem ügydöntő állásfoglalás vezethet tehát jelen alkotmányjogi panasz sikeréhez ebben a pontban. Az felülmérlegelés tilalma alkalmazása pernyertességet kizáró jelleget öltött.

A felperes indítványozó álláspontja szerint tehát a rPp. 2. § (1) bekezdésében és Magyarország Alaptörvény XXVIII. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog magában foglalja a jogszabályok, így az eljárási jogszabályok a rPp-nek és Alaptörvénynek megfelelő alkalmazását. Az alperes a rPp. és az Alaptörvény alapján is köteles volt az ügyre vonatkozó indítványokat és észrevételeket kellő alapossggal megvizsgálni és ezek értékeléséről az ügyre vonatkozó határozatban számot adni.

Ez tehát olyan bírósági hiba, mely egyértelműen önkényes, minden ésszerűséget, a fenti jogi előírás egyszerű nyelvtani értelmezését is sérti, *iratellenes* tévedést jelent, „fekete fehér”-jellegű, így a hatékony érdemi döntéshez, jogorvoslathoz és így indokoláshoz való jogba is ütközik, a fegyveregyenlőséget is sérti. Ezzel az *Alaptörvény XXVIII. cikke (1) bekezdése (tiszteséges tárgyaláshoz való jog) és (7) bekezdésébe (érdemi hatékony jogorvoslathoz való jog, ezzel összefüggésben a bírósághoz fordulás joga), és ezekkel összefüggésben is sérült és a XIII. cikkének (1) bekezdése is (tulajdonhoz való jog a későbbiekben írtak szerint).*

C./

Mindegyik bírósági ítélet és az eddig a jelen pontnál („Alaptörvény-ellenesség tételesen”) felsoroltak mindegyike (A-B./) értelemszerűen sértette az Alaptörvény XIII. cikkének (1) bekezdésébe (tulajdonhoz való jog), hiszen a pervesztesség befolyásolta a tulajdonjog elvesztését, a vagyoni hátrány pedig sérti a tulajdonhoz való jogot, a perköltség pénzbeli hátrányai is tulajdonjogi jellegűek. A lakhatás kiemelt fontossága, tétje, súlya, szerepe az egyén életében, a lakástulajdon tekintetében elszenvedett sérelem különösen aláhúzza a sérelem alkotmányjogi értékelésre alkalmas mivoltát. Az Alaptörvény XXII. cikk (1) bekezdése szerint „az állam jogi védelemben részesíti az otthonot. Magyarország törekszik arra, hogy az emberhez méltó lakhatás feltételeit és a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést mindenki számára biztosítsa”. Ezen törekvést húzták keresztül az eljáró bíróságok. Ezen alkotmányos cikk nem biztosít alapjogot, de a tulajdonhoz való jog sérelmének alkotmányos sérelmi szintre emeléséhez erőteljesen hozzájárul.

Végül:

Egyik előbbi alkotmányos megsértett jog szükséges, arányos, objektív, észszerű korlátozása sem merült fel egyik bíróság ítéletében sem, nem mentesül egyik sem az alkotmányos sértés alól ezen az alapon sem (Strasbourggi szükségességi-arányossági tesztre utalok).

A tisztességes eljáráshoz való jog csak a tárgyalás nyilvánossága tekintetében korlátozható, ez fel sem merült. A tulajdonhoz való jog adók és közérdekű használat érdekében korlátozható jogszerűen, ez nem merült fel.

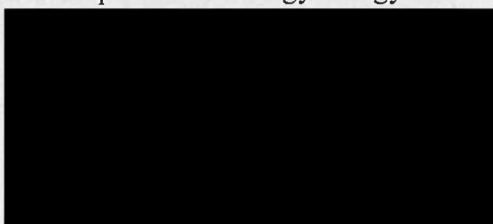
JOGI ÉRVELÉS HOSSZABBAN ÉS ÁLTALÁNOSABBAN:

Az előbbieken kifejtett Alaptörvényt sértésekhez az alábbi alkotmányjogi, nemzetközi emberi jogi háttér, alapok tartoznak:

Az Alaptörvény-ellenességet megalapozza, hogy az önkényes mérlegelés tilalma az előbbieket körében súlyosan sérült a következő indokok miatt önmagában és együttesen értékelve is.

„A bírósághoz való fordulás alapvető joga nemcsak a beadványok előterjesztésének jogára szorítkozik, hanem a bírósági eljárásban a fél pozícióját biztosítja a személyeknek. A személyek alanyai, alakítói és nem tárgyai, »elszenvedői« a bírósági eljárásnak. Alkotmányban biztosított joguk van arra, hogy a bíróság az eljárásba vitt jogaikat és kötelességeiket elbírálja (s ne csak az ezeket tartalmazó beadványról mondjon véleményt), és arra is, hogy lehetőséget kapjanak a bírósági döntés alapjául szolgáló tényállással és jogi kérdésekkel kapcsolatban nyilatkozataik megtételére.” Ezt a logikát követve az Alkotmánybíróság megsemmisítette a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvénynek (Pp.) azt a rendelkezését, amely szerint a bíróság a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasítja, ha megállapítható, hogy „a felperes követelése nyilvánvalóan alaptalan vagy lehetetlen szolgáltatásra (megállapítására) irányul” [59/1993. (XI. 29.) AB hat.].

Az önkényes mérlegelés az alperesnek az EJEE 6. cikkét és az Alaptörvény bekezdésében biztosított jogait is sérti. Ezzel kapcsolatban merül fel az, hogy ha a bíróság megsérti a Pp. 206. §-

ban foglalt mérlegelési és jogértelmezési szabályokat (önkéntesen mérlegel vagy értelmez jogot), akkor megsérti-e a peres félnek a tisztességes tárgyaláshoz való alkotmányos jogát. Ha a bíróság önkéntesen mérlegel, vagy értelmez jogot, ugyanúgy nem biztosítja az ügyfél számára a bírósághoz való fordulás alkotmányos jogát, mivel jogellenesen nem vesz figyelembe való tényeket, vagy jogellenesen értelmez jogszabályokat. Az önkényes mérlegelés és jogértelmezés esetén a bíróság kizárja annak lehetőségét, hogy az ügyfél az alanyi jogainak érvényesítése érdekében hatékonyan fordulhasson a bírósághoz illetve, hogy a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést.

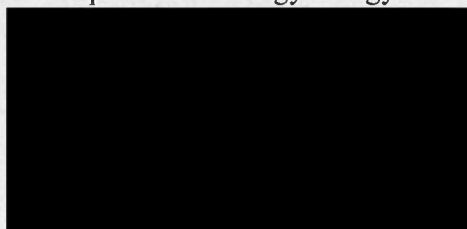
A bírói döntésekkel szemben valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami egyfelől elejét veszi az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, másrésztől erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat, és a bírói döntések tekintélyét (*Taxquet kontra Belgium*, 926/05.; 2010. november 16.; § 90.; legutóbb megerősítve: *Shala kontra Norvégia*, 15620/09.; 2012. július 10.; § 29.). A Bíróság következetes gyakorlata szerint a tisztességes eljárás és a jogállamiság elvéhez tartozik az a követelmény, hogy a bíróságok a döntéseik alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassák be (*Suominen kontra Finnország*, 37801/97.; 2003. július 1.; § 34.; legutóbb megerősítve: *Vojtechová kontra Szlovákia*, 59102/08.; 2012. szeptember 25.; § 35.). Az indokolt bírói döntéshez fűződő jog megsértését kizárólag az alapul fekvő egyedi ügy összes körülményeinek vizsgálatát követően lehet megítélni (*Tatishvili kontra Oroszország*, 1509/02.; 2007. február 22.; § 58.; *Gradinar kontra Moldova*, 7170/02.; 2008. április 8.; § 107.; legutóbb megerősítve: *Sholokhov kontra Örményország és Moldova*, 40358/05.; 2012. július 31.; § 67.).

Az Alkotmánybíróság IV. 333/2016 számon hozott határozata, valamint Darák Péter a Kúria elnöke „A bírói hatalom kártérítési felelőssége” című tanulmányában is egyértelműen jogellenesnek tartja a bírói önkényt, miszerint:

Alkotmánybíróság IV. 333/2016 számon hozott határozata III. rész 23. pontja is megerősít: „A bírói függetlenségnek nem korlátja, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségétől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelveivel.”

A tanulmányából szó szerint idézve: „A bírósági jogkörben eljáró személyek károkozó magatartása – amennyiben következmények nélkül marad – az államhatalom oldaláról nézve súlyos működési zavart eredményez; rést üt a jogállamiság, a jog uralma alá vetett állam eszméjének pajzsán, teret engedve ezzel az önkénynek.”

Az első és a másodfokú bíróság, valamint a Kúria önkéntesen, azaz alkotmányellenesen elutasította a keresetet. A fentiek miatt ez az álláspont közvetve szembemegy az Emberi Jogok Európai

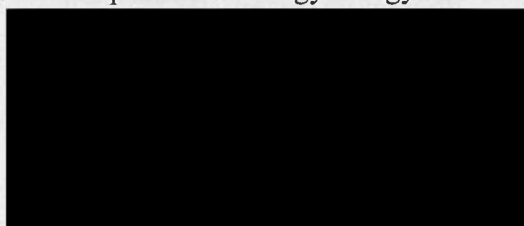
Egyezménye (Római Egyezmény) 6. cikkével, de az EU Alapjogi Charta tisztességes eljárást érintő rendelkezéseivel is.

Az indokolt bírói döntéshez való jog tekintetében az alábbi EJEB-jogesetekre hívom fel a figyelmet: Hiro Balani kontra Spanyolország, 18064/91.; 1994. december 9.; § 27. ; Ruiz Torija kontra Spanyolország, 18390/91. ; 1994. december 9. ; § 29. ; Garcia Ruiz kontra Spanyolország, 30544/96.; 1999. január 21.; § 26. A Bíróság azt is elvi élel mondta ki, hogy a döntéssel szemben feltétlen elvárás, hogy a bíróság az ügy lényegi részeit a szükséges alapossággal vizsgálja meg. és erről a vizsgálatáról a határozatának indokolásában is adjon számot. A Bíróság álláspontja szerint nem felel meg az Egyezmény 6. Cikkében foglalt elvárásnak, ha a felülbírálati bírói fórum az alsóbb fokú bíróságnak az ügy lényegi kérdései tekintetében kifejtett érveit további vizsgálat és a vizsgálat indokainak előadása nélkül hagyja helyben. (Helle v. Finnország, 20772/92.; 1997. december 19. ; § 60. ; Karakasis v. Görögország, 38194/97.; 2000. október 17. ; § 27. ; Boldea v. Románia, 19997/02.; 2007. február 15. ; § 30. ; Tacquet v. Belgium, 926/05.; 2010. november 17 16. ; § 91. ; Vojtěchová v. Szlovákia, 59102/08. ; 2012. szeptember 25., § 51), s az semhogy az indokolás hiánya vagy fogyatékosága valamely fél írásban megfogalmazott, világosan és pontosan körülírt kérdését érinti-e (Hiro Balani kontra Spanyolország, 18064/91.; 1994. december 9. ; § 28. ; Ruiz Torija kontra Spanyolország, 18390/91. ; 1994. december 9. ; § 30., Ilyadi kontra Oroszország, 6642/05. ; 2011. május 5. ; § 44.).

A Római Egyezmény, az 1993. évi XXXI. törvény, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 13. cikke a hatékony jogorvoslathoz való jog kapcsán kimondja: bárkinek, akinek a jelen Egyezményben meghatározott jogait és szabadságait megsértették, joga van ahhoz, hogy a hazai hatóság előtt a jogsérelem hatékony orvoslását kérje az esetben is, ha e jogokat hivatalos minőségben eljáró személyek sértették meg. Itt említendő (a két érintett felsőbb bíróság kifogásolt döntései, következtetései kapcsán), hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának a Delcour-ügyben hozott határozata szerint az egyezmény nem kötelezi a tagállamokat fellebbviteli bíróságok felállítására. Ha azonban ilyen bíróságok működnek, a 6. cikknek, tehát a tisztességes eljárás általános követelményeinek érvényesülniük kell.

A fegyveregyenlőség kapcsán (AZ EJEB 6. cikke Kézikönyvéből):

a tisztességes tárgyalás tágabb értelemben vett fogalma magában foglalja a „fegyveregyenlőség” elvét. A „fegyveregyenlőség” követelménye a felek közötti „méltányos egyensúlyként” értve elvben mind a polgári jogi, mint a büntetőjogi ügyekre vonatkozik (Feldbrugge kontra Hollandia, § 44). Tartalma a felek közötti „méltányos egyensúly” fenntartása: A fegyveregyenlőség maga után vonja, hogy mindegyik félnek elfogadható lehetőséget kell biztosítani ügye előadására – beleértve a bizonyítékait is –, olyan feltételek mellett, amelyek nem hozzák őt érdemben hátrányosabb helyzetbe a másik félhez képest: Dombo Beheer B.V.kontra Hollandia, § 33. Elfogadhatatlan, ha az egyik fél a másik fél tudomása nélkül nyújt be beadványokat a bíróságnak, amely beadványhoz utóbbinak nincs lehetősége megjegyzéseket fűzni. Egyedül a

felek dolga értékelni, hogy egy beadvány érdemes-e a reakciójukra (APEH Üldözötteinek Szövetsége és mások kontra Magyarország, § 42). ... Csak a két koronatanú egyikének meghallgatását engedélyezték (Dombo Beheer B.V.kontra Hollandia, §§ 34-35).

- Az ellenérdekű fél jelentős előnyöket élvezett a releváns információkhoz való hozzáférés tekintetében, domináns pozíciót foglalt el az eljárásban és jelentős befolyást gyakorolt a bírósági értékelésre (Yvon kontra Franciaország, § 37).

- Az ellenérdekű fél olyan pozíciókat és funkciókat töltött be, amelyek a másik félnél előnyösebb helyzetbe hozták, és a bíróság azzal nehezítette meg a másik fél számára, hogy komolyan fellépjen az ügyben, hogy nem tette lehetővé számára a releváns irati bizonyítékok vagy tanúvallomások előterjesztését (De Haes és Gijssels kontra Belgium, §§ 54 és 58).

- Egy közigazgatási eljárásban a közigazgatási hatóság által adott indokolás túl rövid és általános volt ahhoz, hogy lehetővé tegye a fellebbező számára, hogy indokokkal alátámasztva támadja meg a hatóság értékelését, a ténybeli kérdésekben döntő bíróság pedig nem engedélyezte a kérelmező számára, hogy érveket terjesszen elő ügye mellett (Hentrich kontra Franciaország, § 56).

Az Alkotmánybíróság követi az Emberi Jogok Európai Bírósága esetjogi érvelését, elveit.

Az Alkotmánybíróság **tulajdonhoz való joggal kapcsolatos** gyakorlatát illetően kiemelendő:

Az AB gyakorlata szerint [64/1993. (XII. 22.) AB határozat] „[a]z alkotmányi tulajdonvédelem köre és módja nem szükségképpen követi a polgári jogi fogalmakat. A szükséges és arányos korlátozásnak, illetve a tulajdonjog lényeges tartalmának ugyanis nincs polgári jogi megfelelője. A tulajdonjog részjogosítványai [...] nem azonosíthatók a tulajdonhoz való jog alkotmányi védelmet élvező lényeges tartalmával. [...] Az alapjogként védett tulajdon tartalmát a mindenkori (alkotmányos) közjogi és magánjogi korlátokkal együtt kell érteni. Az alkotmányos tulajdonvédelem terjedelme mindig konkrét; függ a tulajdon alanyától, tárgyától és funkciójától, illetve a korlátozás módjától is. A másik oldalról nézve: ugyanezen szempontoktól függően az adott fajta közhatalmi beavatkozás alkotmányos lehetősége a tulajdonjogba más és más.” (ABH 1993, 373, 379–380.).

5/2016. (III. 1.) AB határozat így összegez: „A tulajdonhoz való jog tartalmának legalaposabb kifejtését a 64/1993. (XII. 22.) AB határozat tartalmazza, melynek 2012 utáni alkalmazhatóságát az Alkotmánybíróság számos határozata megerősítette. {18/2015. (VI. 15.) AB határozat, Indokolás [26]; 25/2015. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [59]} Eszerint a tulajdonhoz való jog fogalma „nem azonosítható az absztrakt polgári jogi tulajdon védelmével; azaz sem a birtoklás, használat, rendelkezés részjogosítványával, sem pedig negatív és abszolút jogként való meghatározásával. Az alapjogként védett tulajdon tartalmát a mindenkori (alkotmányos) közjogi és magánjogi korlátokkal együtt kell érteni. Az alkotmányos tulajdonvédelem terjedelme mindig konkrét; függ a tulajdon alanyától, tárgyától és 8 Erről a határozatról bővebben I. alább. funkciójától, illetve a korlátozás módjától is. A másik oldalról nézve: ugyanezen szempontoktól függően az adott fajta közhatalmi beavatkozás alkotmányos lehetősége a tulajdonjogba más és más.” [64/1993. (XII. 22.) AB határozat, ABH 1993, 369, 179.] A polgári jogi tulajdonfogalomtól való elhatárolás azonban nem eredményezi a tulajdonjog részjogosítványai alkotmányos védelmének teljeskörű hiányát. A tulajdonhoz való jog – azon belül a tulajdonjog részjogosítványainak – korlátozása akkor

Dr. Szepesházi Péter egyéni ügyvéd

alkotmányellenes (alaptörvény-ellenes), ha az elkerülhetetlen, tehát kényszerítő ok nélkül történik, továbbá, ha a korlátozás súlya a korlátozással elérni kívánt célhoz képest aránytalan. Az állam egyfelől – az alkotmányos kivételek lehetőségétől eltekintve – köteles tartózkodni a magán- vagy jogi személyek tulajdonosi szférájába való behatolástól, másfelől köteles megteremteni azt a jogi környezetet, azt az intézményi garanciát, amely a tulajdonhoz való jogot diszkrimináció nélkül működőképessé teszi. {3009/2012. (VI. 21.) AB határozat, Indokolás [50]} Mindemellett az Alkotmánybíróság megállapította, hogy alapjogi védelem illeti meg azt is, akinek a tulajdonszerzéshez kétségtelen jogcíme van. A jogcím akkor kétségtelen, ha az egyértelmű” {3387/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [16]; 3177/2014. (VI. 18.) AB végzés, Indokolás [24]} [31]” A tulajdonhoz való jogra irányuló gyakorlat összegzése – más összefüggésben – a 3074/2016. (IV. 18.) AB határozatban jelenik meg, amely határozatra később még visszatérek: „Emlékeztet az Alkotmánybíróság arra, hogy a 26/2013. (X. 4.) AB határozat úgy értelmezte a tulajdon védelméhez való jogot, hogy az Alaptörvény tulajdoni klauzulája – az Alkotmánybíróság eddigi következetes gyakorlata és főszabály szerint [64/1993. (XII. 22.) AB határozat, ABH 1993, 373.; 10/2001. (IV. 12.) AB határozat, ABH 2001, 123., illetve 819/B/2006. AB határozat, ABH 2007, 2038, 2041.] – csak a már megszerzett tulajdont (Indokolás [193]), illetve kivételes esetekben a tulajdoni várományokat védi {3209/2015. (XI.10.) AB határozat, Indokolás [65]}. [37] Az államnak tehát nincs kötelezettsége arra, hogy a magánszemélyt a tulajdonszerzéshez vagy a tulajdon élvezetéhez segítse [35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 197, 201.; 936/D/1997. AB határozat, ABH 1999, 615, 619.].[38]

EGYÉB:

Perújítást nem kezdeményeztek az ügyben.

Felülvizsgálati eljárás nincs folyamatban, az lezárult.

Budapest, 2021.05.09. *(hiánypótlás: 2021.07.19.)*

Tisztelettel:

 felperes
kérelmező

jogi képviselő: dr. Szepesházi Péter ügyvéd

